

5.4.1.4. Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets overvejelser om lovregler med henblik på at fremme behandlingen af straffesager ved domstolene, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse med udvalgets lovudkast.

Det bemærkes, at det efter Justitsministeriets opfattelse i nogle tilfælde kan være hensigtsmæssigt også at opstille vejledende målsætninger for domstolenes og de øvrige aktørers behandling af visse straffesager.

Domstolsstyrelsen har oplyst, at den ovenfor nævnte arbejdsgruppe nedsat af Domstolenes Samarbejdsforum om håndteringen af særlige voldssager og voldtægtssager har analyseret arbejdsgangene hos de forskellige aktører og på den baggrund vil udarbejde et idékatalog med en række anbefalinger til ændringer af arbejdsgangene, der kan medvirke til at sikre en hurtigere behandling af sagerne og dermed en højere målopfyldelse i forhold til de vejledende målsætninger for disse sager.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 12 (forslag til retsplejelovens § 843 a), og bemærkningerne hertil.

5.4.2. Sagsstyring mv.

5.4.2.1. Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 844 giver retten meddelelse om sagens berømmelse, og tiltalte underrettes herom. Efter bestemmelsens placering i retsplejeloven og efter dens indhold sker berømmelsen således først efter, at anklageskrift er indleveret. Udvalget bemærker, at (hoved-)ansvaret for sagens fremme således i dag overgår til retten, når anklagemyndigheden i forbindelse med tiltalerejsning indgiver et anklageskrift til retten.

Udvalget bemærker, at der navnlig i sager, hvor hovedforhandlingen forventes at vare mange retsdage, samt i sager med flere tiltalte, anmodes om en såkaldt forhåndsberømmelse, inden anklagemyndigheden indleverer anklageskrift. Det indebærer, at dommer, forsvarer(e) og anklager reserverer nærmere aftalte tidspunkter til hovedforhandlingen for at undgå unødvendige berømmelsesvanskeligheder.

Som nævnt i pkt. 2.1. ovenfor overvejede Brydensholt-udvalget spørgsmålet om forhåndsberømmelse i betænkning nr. 1454/2004 om behandlingen af større straffesager om økonomisk kriminalitet m.v., men fandt ikke dengang grundlag for at lovfæste parternes adgang til at anmode om forhåndsberømmelse.

Udvalget anfører i betænkningen, at der nu med fordel kan indføres en bestemmelse i retsplejeloven, der fastslår parternes adgang til at anmode retten om forhåndsberømmelse. Formålet er at opnå en styrkelse i

praksis af muligheden for forhåndsberømmelse med henblik på, at den samlede varighed af straffesager kan nedbringes.

Udvalget anfører, at den foreslåede bestemmelse som udgangspunkt vil kunne anvendes i alle straffesager. Bestemmelsens primære anvendelsesområde vil imidlertid være sager, hvor sagsforløbet allerede forud for anklagemyndighedens afgørelse af tiltalespørgsmålet har været langvarigt, eller hvor der er udsigt til, at dette tidsrum vil blive langvarigt. En anmodning om forhåndsberømmelse vil også kunne være relevant i tilfælde, hvor hovedforhandlingen forventes at ville strække sig over adskillige retsdage samt i sager med flere tiltalte. Forhåndsberømmelse bør i øvrigt overvejes i alle tilfælde, hvor det står klart, at tiltale vil blive rejst allerede en ikke ubetydelig tid, før anklageskriftet kan ventes at foreligge.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 133-134.

5.4.2.2. Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 849 kan retten indkalde til et særligt forberedende retsmøde med henblik på at fastlægge parternes stilling til sagens faktiske og retlige omstændigheder, herunder hvilke omstændigheder der ikke bestrides, og hvilke der skal føres bevis for, samt hovedforhandlingens tilrettelæggelse. Udvalget anfører, at både efter bestemmelsens placering i retsplejeloven og dens indhold angår denne mulighed for at afholde særligt forberedende retsmøder navnlig perioden efter anklagemyndighedens indlevering af anklageskrift i sagen. Bestemmelsen tager særligt sigte på at undgå overflødig bevisførelse.

Udvalget foreslår, at retsplejelovens § 849 udvides med henblik på, at bestemmelsen kan anvendes som led i sagsstyring i alle sager, der er egnede dertil. For det første bør dette omfatte planlægning af sagens forløb i sager, hvor der ikke blot er tale om, at sagen straks efter anklageskriftets indlevering skal berammes til hovedforhandling til et tidspunkt, der ikke giver anledning til problemer. Det bør i givet fald bl.a. afklares, om der eventuelt skal foretages yderligere forberedelsesskridt inden hovedforhandlingen, og hvordan hovedforhandlingen nærmere skal forløbe. For det andet bør retten i forbindelse med et særligt forberedende retsmøde kunne anmode parterne om at præcisere deres synspunkter, herunder med hensyn til, hvilke faktiske omstændigheder der er enighed om, og hvilke der skal føres bevis om. En sådan forberedelse vil også kunne være af væsentlig tidsmæssig betydning, idet man ved en tidlig klarlægning af behovet for yderligere sagskridt i vidt omfang vil kunne undgå senere udsættelser. En opfordring til en part om at